



# О Б Щ И Н А Ш У М Е Н

9700 гр. Шумен, бул. "Славянски" № 17, тел./факс: 054/800400,  
e-mail: [mayor@shumen.bg](mailto:mayor@shumen.bg), <http://www.shumen.bg>

## ОТЧЕТ

на

**Община ШУМЕН за изпълнение през 2020 година на мерките, заложи в плана за действие към Програма за намаляване нивата на замърсителите и достигане на установените норми за фини прахови частици (ФПЧ<sub>10</sub>) в атмосферния въздух на територията на Община Шумен с период на действие 2018-2022 г.**

В съответствие с изискванията на чл. 27 от Закона за чистотата на атмосферния въздух, Община Шумен има изготвена Програма за намаляване нивата на замърсителите и достигане на установените норми за фини прахови частици (ФПЧ<sub>10</sub>) в атмосферния въздух на територията на Община Шумен с период на действие 2018-2022 г. (Програмата). Тя е приета с решение № 929 по протокол №38 от 29.11.2018 г. Общинския съвет – Шумен.

### 1. Оценка на качеството на атмосферния въздух

На територията на община Шумен има изграден един пункт, който извършва измерване на параметрите, даващи информация за качеството на атмосферния въздух в град Шумен.

Автоматичната измервателна станция (АИС) „Шумен“ е част от Националната система за мониторинг на качеството на атмосферния въздух. Съгласно класификацията се отнася като пункт за мониторинг - градски фонов пункт, с обхват 100 м - 2 км.

Данните, които се получават, са за концентрациите на ФПЧ<sub>10</sub>, серен диоксид, азотен диоксид и озон при непрекъснат 24-ри часов режим на работа. Едновременно с това се дават данни за средночасови (СЧ), среднодневни (СД) и годишни периоди (Г). За град Шумен е установено превишаване на среднодневните норми единствено по показател фини прахови частици с големина под 10 микрона (ФПЧ<sub>10</sub>).

### Стойности на средномесечната и средногодишната концентрации на ФПЧ<sub>10</sub>

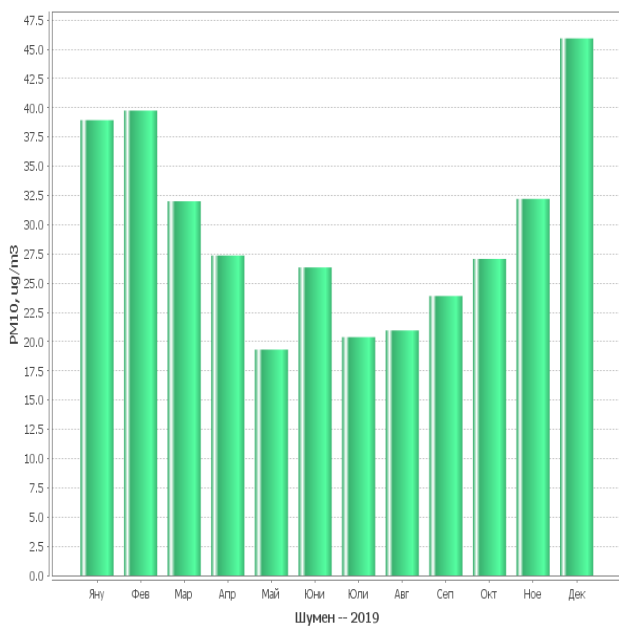
Година	Яну	Фев	Мар	Апр	Май	Юни	Юли	Авг	Сеп	Окт	Ное	Дек	СГ
2016	85,37	41,76	34,16	29,80	20,15	23,15	28,29	22,60	28,17	30,29	40,95	49,61	36,36
2017	61,20	68,78	33,17	21,55	21,59	21,53	22,59	26,10	24,74	29,03	38,49	41,47	34,16
2018	48,93	36,72	38,57	27,37	27,38	22,56	21,49	25,05	27,21	34,55	30,92	63,96	33,78
2019	38,94	39,75	32,00	27,36	19,31	26,35	20,39	20,95	23,90	27,08	32,20	45,93	29,47
2020	45,61	33,30	37,76	22,82	17,35	20,28	19,17	18,52	21,11	22,45	36,80	28,14	26,93

През 2020 г. средногодишната концентрация на ФПЧ<sub>10</sub> е **26,93 µg/m<sup>3</sup>**, т.е. под средногодишната норма (СГН) от 40 µg/m<sup>3</sup>. Запазена е тенденцията на намаляване на средногодишните стойности през последните години. Наблюдава се намаляване на броя на превишения както на среднодневната норма от 50 µg/m<sup>3</sup>, така и на горния (ГОП) и долния оценъчен праг (ДОП).

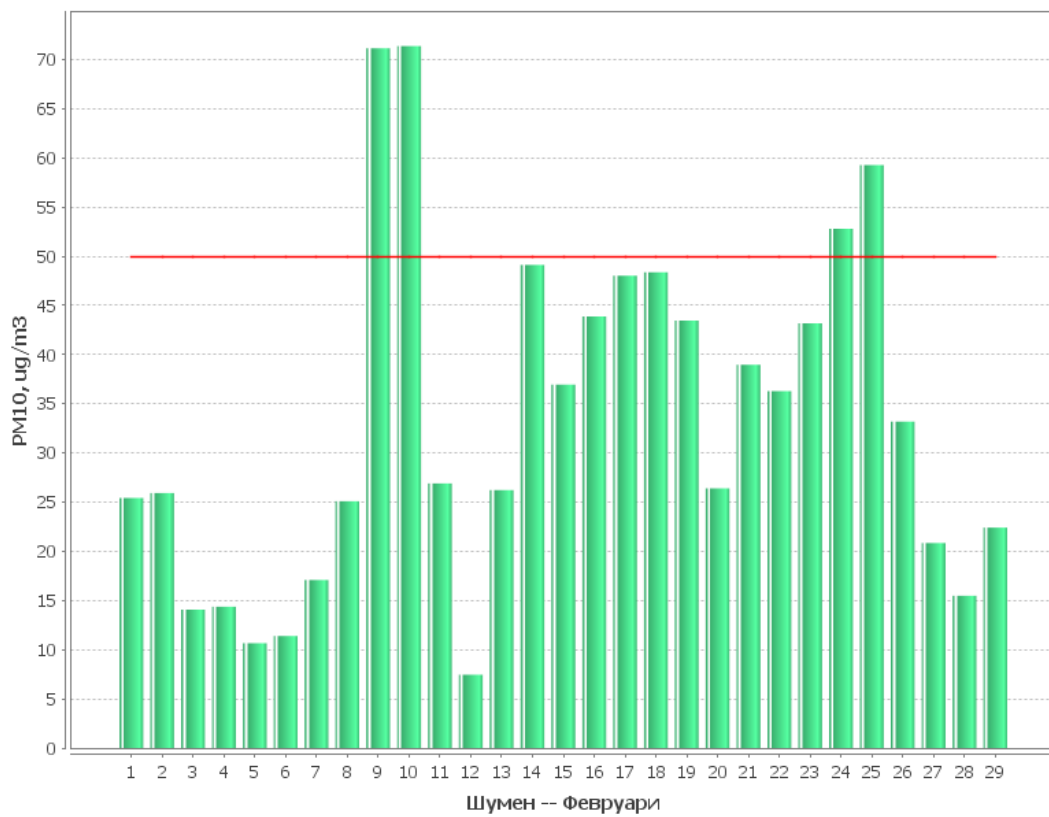
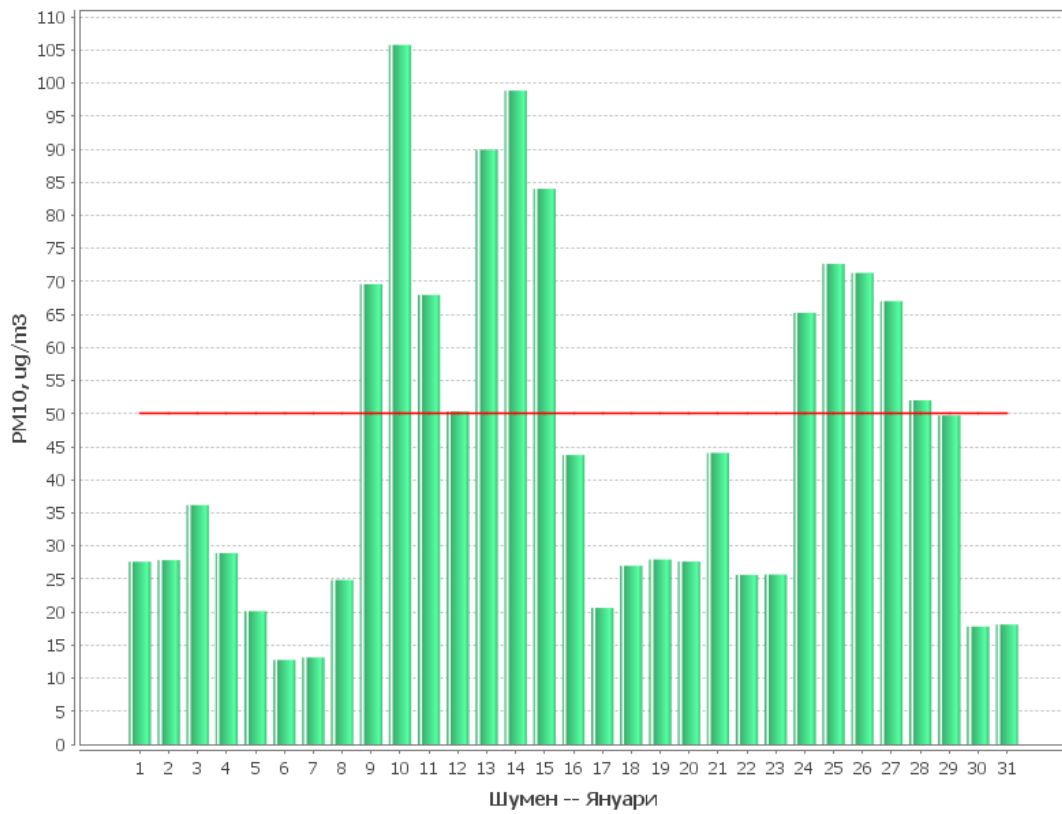
### Данни за превишенията на допустимите норми

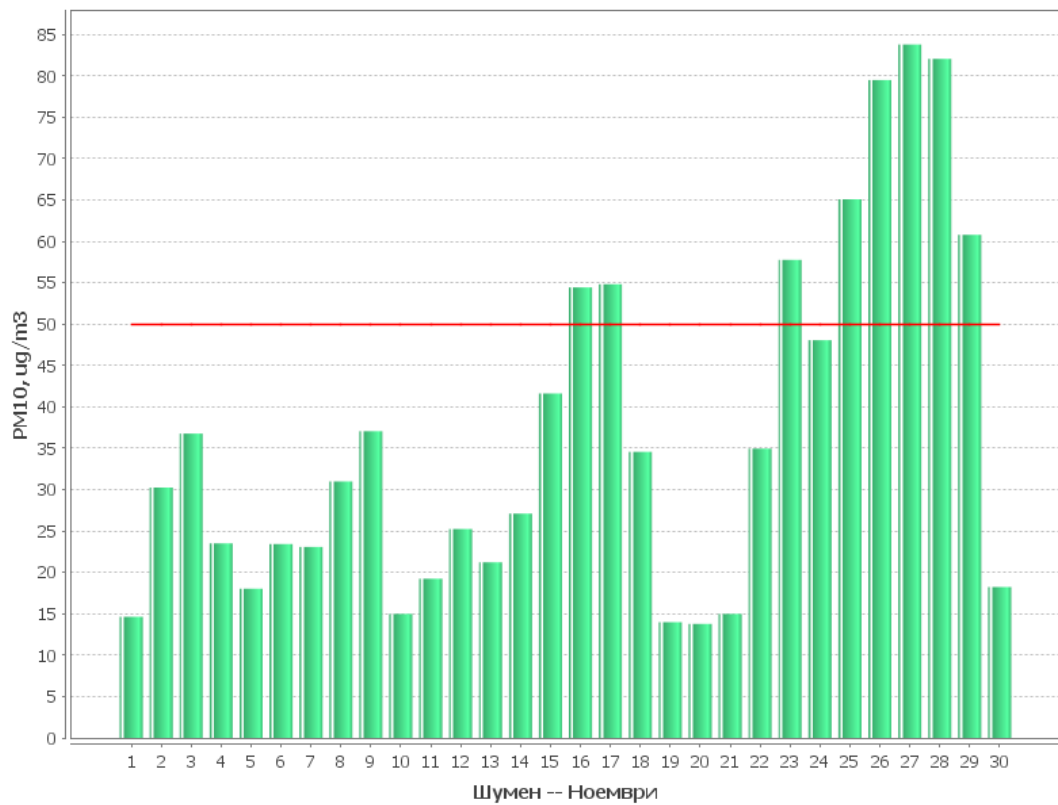
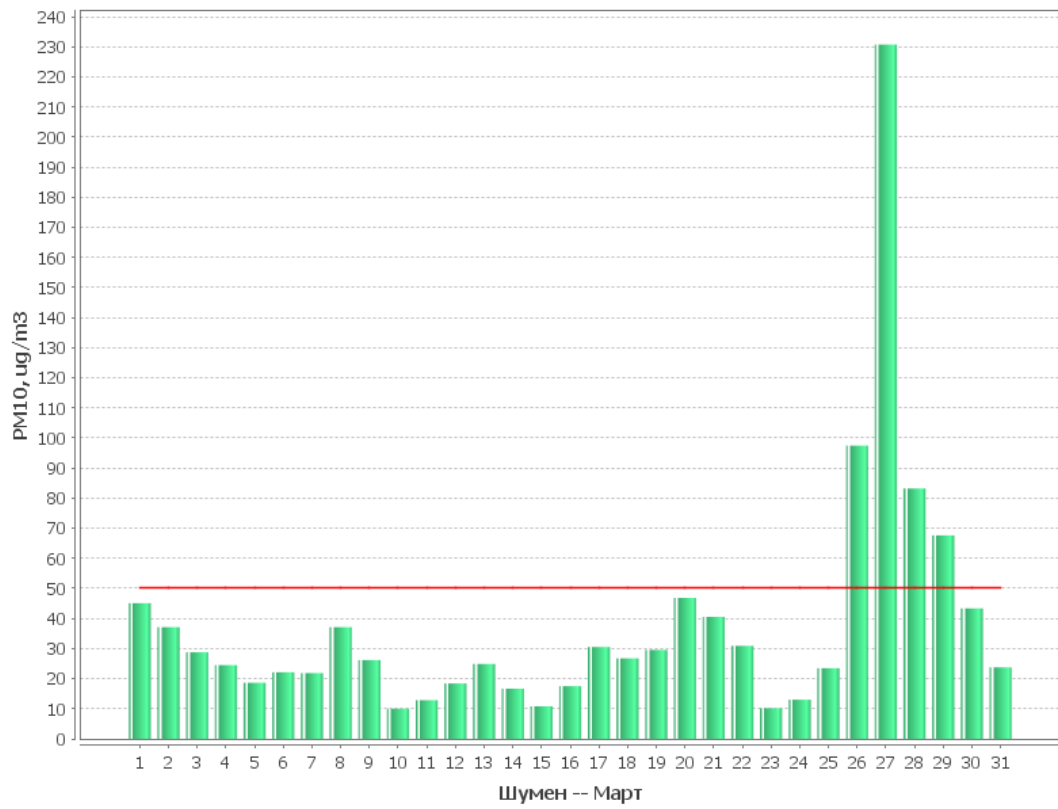
Период:	2016	2017	2018	2019	2020
Станция: <b>ШУМЕН</b>					
Показател: <b>Фини прахови частици &lt; 10µm (PM10)</b>					
Мерна единица: <b>µg/m<sup>3</sup></b>					
Брой валидни СЧ данни:	8676	8640	8735	8730	8773
% регистрирани СЧ данни:	1	1	1	1	1
Максимална СМ концентрация:	85.37	68.78	63.96	45.93	45.61
ПС за СДН:	50	50	50	50	50
Брой превишения на ПС за СДН:	<b>57</b>	<b>47</b>	<b>56</b>	<b>36</b>	<b>31</b>
ГОП:	35	35	35	35	35
Брой превишения на ГОП (горен оценъчен праг):	116	111	98	85	67
ДОП:	25	25	25	25	25
Брой превишения на ДОП (долен оценъчен праг):	209	202	211	182	142

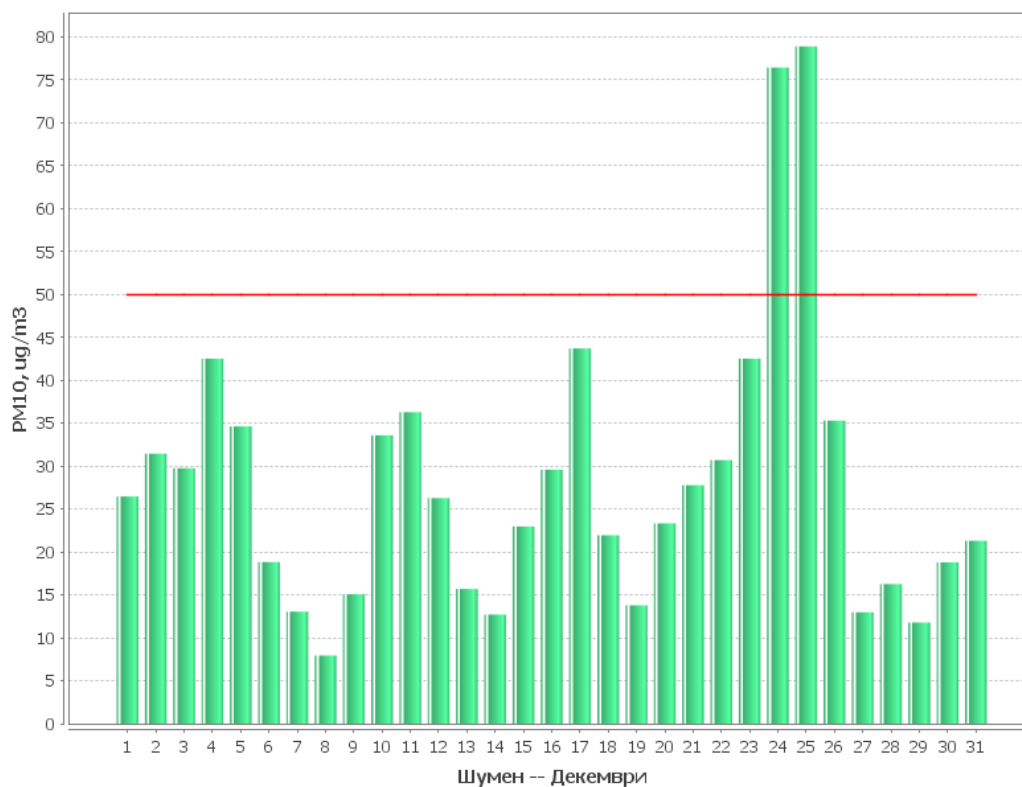
### Графики на средномесечните стойности на ФПЧ<sub>10</sub> за 2019 и 2020 година



**Графики на денонощните стойности на ФПЧ<sub>10</sub> в месеците с превишения за 2020 година**







Замърсяването с ФПЧ<sub>10</sub> има ясно изразен сезонен характер. Превишения на нормата за ФПЧ<sub>10</sub> се наблюдават през зимния период, поради използване на твърди горива за битово отопление.

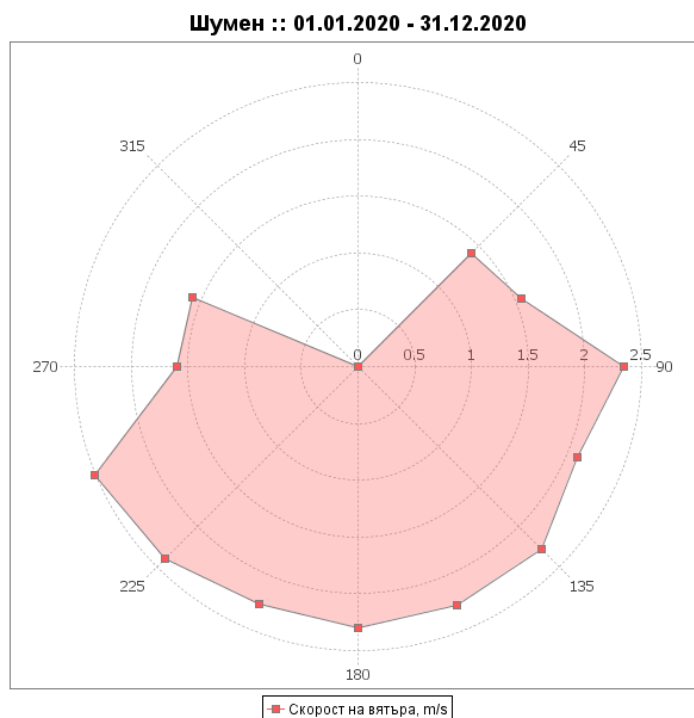
## 2. Информация за факторите, които влияят върху качеството на атмосферния въздух

Представени са усреднени данни от АИС –Шумен на:

- скорост (m/s) и посока на вятъра

Година	Яну	Фев	Мар	Апр	Май	Юни	Юли	Авг	Сеп	Окт	Ное	Дек	СГ
2018	2.45	2.51	2.52	2.44	2.25	2.15	2.05	2.01	2.10	2.19	2.43	2.43	2.29
2019	2.67	2.79	2.47	2.48	2.55	2.27	2.10	2.09	2.05	1.92	2.24	2.34	2.33
2020	2.57	2.84	2.55	2.39	2.42	2.26	2.13	2.15	2.03	1.98	2.07	2.29	2.30

## Роза на ветровете в гр. Шумен



➤ температура (t°C) и влажност на въздуха

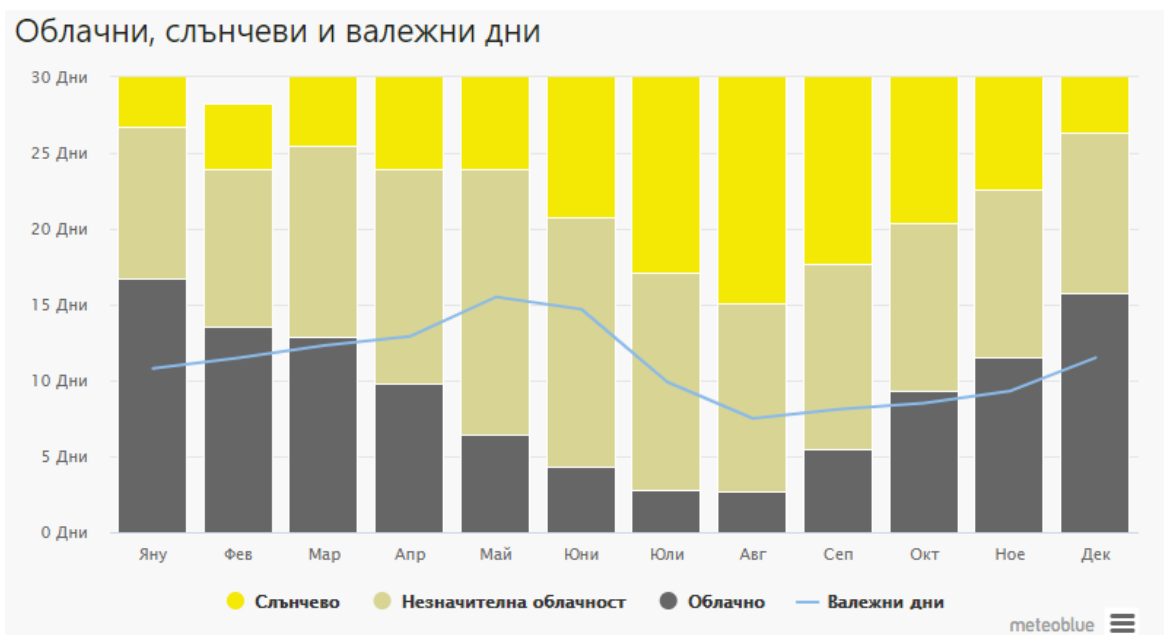
### Средномесечни температури

Година	Яну	Фев	Мар	Апр	Май	Юни	Юли	Авг	Сеп	Окт	Ное	Дек	СГ
2018	0.7	0.6	4.0	13.2	16.2	18.9	20.3	21.5	16.4	11.8	4.6	-0.4	10.7
2019	0.3	2.4	7.4	8.6	15.0	20.3	20.3	21.5	17.4	11.8	9.7	3.1	11.5
2020	1.1	3.9	6.6	9.7	14.4	18.6	21.2	21.4	18.2	12.9	4.6	3.7	11.4

### Минимални и максимални стойности на параметрите в месеците с превишения на СДН на ФПЧ<sub>10</sub> за 2020 г.

месец	Температура: максимална Celsius	Температура: минимална Celsius	Относителна влажност %	Скорост на вятъра: еднократно максимална m/s
януари	13,6	- 6,4	23,0 ÷ 72,5	6,35
февруари	16,6	-8,6	26,3 ÷ 94,2	6,83
март	19,8	-5,2	24,6 ÷ 95,4	5,87
ноември	15,2	-4,1	40,3 ÷ 95,7	4,22
декември	14,6	-2,7	41,7 ÷ 95,8	6,53

➤ валежи



Неблагоприятните метеорологични условия също влияят върху концентрациите на  $FPЧ_{10}$  – ниска скорост на вятъра, мъгла, температурна инверсия.

### 3. Изпълнение на заложените в програмата мерки по приоритети

**Приоритет 1.** Намаляване на емисиите от битовия и обществен сектор, отопляващ се с твърдо или течено гориво

№ и Код	Мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух в Община Шумен, 2018-2022г.	Срок	Отговорен за изпълнението	Индикатори
Sh_r_1_07	Спазване на задължителни изисквания за енергийна ефективност при въвеждане в експлоатация на нови сгради	2018-2022	Община Шумен	123 броя въведени в експлоатация нови сгради и постройки, за 53 бр. от които са приложени мерки за енергийна ефективност
Sh_old_2_08	Провеждане на информационни кампании сред населението за замяна на отоплението с твърдо гориво с алтернативни горива	Постоянен В началото на отоплителния сезон	Община Шумен	На интернет страницата на Общ. Шумен е публикувана информация за изискванията към дървесината за битово отопление
Sh_old_1_10	Смяна на горивната база на обществените сгради отопляващи се на течни и твърди горива чрез преминаване на природен газ или отоплителни уреди с висока степен на изгаряне.	30.09.2019	Община Шумен	Подмяна на отоплителната система в 2 бр. детски градини

По данни на „АРЕС ГАЗ“ ЕАД през 2020 г. в град Шумен е изградена газопрееносна мрежа с дължина 4362 метра.

На природен газ са преминали общо 525 потребители, от които битовите са 513 броя, а 12 броя са производствени. Наблюдава се увеличение на броя на новите битови потребители спрямо тези от 2019 г. - 494 броя.

**Приоритет 2: Намалване емисиите от транспорта**

№ и Код	Мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух в Община Шумен, 2018г. – 2022г.	Срок	Отговорен за изпълнението	Индикатори
Sh_f_2_18	Разширяване на „синя“ зона. Въвеждане на еко стикер	2019-2022	Община Шумен	289 000 броя събрани такси Не е въведен еко стикер
Sh_o_1_19	Забрана за движение за товарни автомобили по определени улици	От 2019г постоянно до 2022.	Община Шумен	2 броя; 4 км-дължина на улиците със забрана за движение на товарните автомобили Не са въведени нови ограничения
Sh_o_1_21	Ограничаване достъпа на тежкотоварни автомобили в ЦГЧ – пътни знаци; използване на алтернативни пътища и обходни улици. (бул. “Симеон Велики“, „Мадара“, „Велики Преслав“, „Ришки проход“, пл. „Оборище“, „Ал.Константинов“)	От 2019г постоянно до 2022..	Община Шумен	Издадени 18 удостоверения за определяне на маршрут за движение извън ЦГЧ на тежкотоварни автомобили, транспортиращи строителни отпадъци и земни маси от строителни обекти
Sh_o_2_25	Изготвяне и реализация на проект за преразпределяне и оптимизация на паркоместата съобразно необходимостта и възможността та отделните градски части	2019	Община Шумен	Има изготвен проект, който се реализира поетапно в зависимост от наличието на финансов ресурс
Sh_t_2_27	Оптимизиране организацията на работата на светофарите на светофарно регулирани натоварени кръстовища с цел избягване на струване на автомобили работещи на ниски обороти	До XII. 2019г.	Община Шумен	Приет и реализиран проект „Зелена вълна“ Поддържа се ежегодно
Sh_f_1_31	Модернизиране на съществуващия автопарк от училищни автобуси, за привеждане в съответствие с европейските екологични изисквания	2019 – 2022	Община Шумен	Поддържане на 10 бр. училищни автобуси в техническа изправност и оборудване в съответствие с изискванията на 2 бр. нови автобуси



**Приоритет 3: Намаляване на праховите емисии от уличните платна и откритите площи**

№ и Код	Мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух в Община Шумен, 2018г. – 2020г.	Срок	Отговорен за изпълнението	Индикатори
Sh_old_1_35	Редовно (по изготвен график) измиване на улиците с най-високо ниво на запрашеност	Постоянен за периода 2018 - 2022г. от 01 май до 30 септември	Община Шумен	Ежемесечно се представят протоколи и отчети от почистващите фирми
Sh_old_1_36	Приоритетно почистване (миене) на всички улици от централната регулация и най-натоварените основни улици по предварително изготвен график.	През целия период.	Община Шумен	16 броя протоколи от извършен контрол и ежемесечни отчети от почистващите фирми
Sh_f_1_37	Модернизиране на почистващата техника за метене и миене на уличната мрежа (EURO6): мотометачка – 5 броя, мотомиячка – 4 броя	2019 – 2022 г	Община Шумен	Почистването се извършва с 2 броя водоноски ст-рт „Евро 6С“ 2 броя метачки стандарт „Евро 6С“ 2 броя метачки стандарт „Евро 6“
Sh_old_1_38	Постоянна поддръжка на пътната мрежа (своевременно извършване на ремонтни работи) и поддържане на техническа изправност на настилките на уличната мрежа. Едновременна програма на ремонтите по подземната инфраструктура и качествено възстановяване на пътната настилка.	30.10.2018г. и Постоянен в периода 2018 - 2022г.	Община Шумен	43 362 кв. м Цялостна подмяна и изкърпване на улична настилка; Съставени 222 бр. протоколи за възстановяване на настилки след разкопаване
Sh_old_2_39	Изготвяне и реализация на проекти за ремонт/ реконструкция на уличната мрежа	Постоянен в периода 2018 - 2022г.	Община Шумен	1 брой приет и реализиран проект
Sh_old_2_40	Навременно премахване на останалото от зимата опесъчаване	Постоянен в периода 2018-2022г.	Община Шумен	4 броя протоколи от извършените дейности по почистването
Sh_old_1_41	Зимно снегочистиране със специализирани препарати.	Постоянен в зимния период 2018-2022г.	Община Шумен	5 броя протоколи от извършените дейности по почистването
Sh_o_2_42	Изготвяне на графици и контрол за изпълнението им за поддържане чистотата на местата за обществено ползване, чрез миене, метене, сметосъбиране и сметоизвозване.	Постоянен в периода 2018-2022г.	Община Шумен	Изготвени графици Извършва се ежемесечен контрол по изпълнението им
Sh_old_2_47	Ежегодна поддръжка на зелените площи, с подходяща /характерна/ дървесна и храстова растителност и добавянето на нова при необходимост.	Постоянен в периода 2018-2019г.	Община Шумен	Косене, плевене, поливане, оформяне на корони на дървета и храсти

**Приоритет 4: Намалване на емисиите в резултат на провеждане на строително ремонтни дейности**

№ и Код	Мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух в Община Шумен, 2018г. – 2020г.	Срок	Отговорен за изпълнението	Индикатори
Sh_old_1_50	Стриктен контрол за взетите необходими мерки при извършване на строително ремонтни дейности с цел ограничаване разпространението на прах (екраниращи платна, измиване на камионите, когато колелата са кални, преди напускане на обекта, оросяване и др.)	Постоянен в периода 2018-2022г.	Община Шумен	За всяка проверка се съставя констативен протокол За констатирани нарушения са издадени 52 НП
Sh_o_2_51	Контрол върху предоставено ползване "тротоарни платна" при строителни и ремонтни дейности	Постоянен в периода 2018-2022г.	Община Шумен	води се регистър 114 бр. издадени разрешения
Sh_old_1_52	Контрол на изхвърлянето на строителни отпадъци с оглед избягването на формиране на нерегламентирани сметища.	Постоянен в периода 2018-2022г.	Община Шумен и РИОСВ – Шумен	За всяка проверка се съставя констативен протокол За констатирани нарушения са издадени 9 бр. НП

**Приоритет 5: Намалване на емисиите на ФПЧ<sub>10</sub> от промишлената дейност**

№ и Код	Мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух в Община Шумен, 2018г. – 2022г.	Срок	Отговорен за изпълнението	Индикатори
Sh_old_2_54	Съвместен контрол с РИОСВ на емисиите от неподвижни източници, при получени жалби и сигнали	Постоянен в периода 2018-2019г	РИОСВ Шумен Община Шумен	Не е възниквала необходимост

**Мярка отнасяща се до всички приоритети**

№ и Код	Мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух в Община Шумен, 2018-2022г.	Срок	Отговорен за изпълнението	Индикатори
Sh_o_1_56	Публикуване на актуални данни за КАВ на интернет страницата на община Шумен	2020	Община Шумен	Осигурен е достъп до Ежедневен бюлетин за качеството на атмосферния въздух в страна, публикуван на интернет страницата на ИАОС

През отчетната година са издадени 421 наказателни постановления на стойност 29 826 лв., от които 14 броя за нерегламентирано изгаряне на отпадъци, замърсяване на общински терени и водни обекти 43 броя, нерегламентирано изхвърляне на строителни и битови отпадъци 41 броя.

**Легенда:**

**Sh( Шумен) \_ o** – организационна; **i** – информационна; **t** - техническа; **r** – регулаторна; **f** - фискална; **old**- мярка от предходна програма;